

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ג.

עין משפט נר מצוה

א מיי פ"ה מהלכות
נומחת המת הלכה ג:
ב [מיי] פ"ד מהלכות
שחיטה הלכה טו:
ג מיי פ"ג מהלכות
מאכלות אסורות הלכה
א סנה לאין קמה טו"ע
י"ד סימן קטע סעיף א
[וסימן קי"ג סעיף ז]:
ד מיי שם פ"ג הלכה
ד [וע"ש הלכה ג] סנה
שם טו"ע שם סימן קל"ג
סעיף א:
ה ו מיי פ"ד מהלכות
שחיטה הלכה יד ועין
כ"מ סנה עין פו טו"ע
י"ד סימן כ סעיף ב:

שיטה מקובצת

אן ועשה כעין כלי. גיב
ע"י תוס' מנחות (דף טו
ע"ג): ודא"ג דק"ל כר'
דאמר אין עושין: [א] ג
זע"ה כלי שרת א"ג רבפי'
התורה אמר' גיב' (דף
ע"ג): [א] אבל קשה
דאמתי' דהמקנא:

רבינו גרשום

אלא דאיטמי בשרין. והו
אדם ראשו ואין כלי
מטמא אלא מחמת אב
הטומאה: ובגון שברק
קרומית של קנה ושחט
בה. דאין פשוטי כלי
עץ מקבלין טומאה:
א"ע"פ שיוצא ונכנס מותר.
כלומר א"ע"פ שאין ישראל
יושב ומשמר אלא יוצא
ונכנס מותר הכא נמי
לענין שחיטה א"ע"פ
שיוצא ונכנס מותר:
לאכול נבילה לתיאבון.
כלומר מתאב לאכול בשר
ואוכל נבילה לתיאבון:

בגון דברק קרומית של קנה. ואם תאמר והיאך ישחוט בקרומית של קנה והא צענין כלי כדמוכח בסוף התורה (מנחות דף פב): וצוקף דם חטאת (זבחים דף טז): דרש"י מדמתיב ויקח את המאכלת לשחוט את צנו דעולה טעונה כלי וילפינן כולוהו מעולה וי"ל כגון דמיקנה לקרומית אזועשה כעין כלי

ואע"ג דקיימא לן כרבי אדאמר פ' החליל (סוכה דף ג): אין עושין כלי שרת של עץ ופליג אר"י יוסי בר רבי יהודה דאמר צפרק החליל עושין כלי שרת של עץ לשחיטת קדשים לא צענין כלי שרת אדצפרק התורה (מנחות דף עט): אמר' דסמין מקדשה ככלי שרת וכן משמע בצומפתא^א דקמתי חומר בקמינה

ובשחיטה שהקמינה טעונה כלי ומשחיטה אינה טעונה כלי אלא אפילו קרומית של קנה ועל כרחיך לא צעי למימר דאינה טעונה כלי כלל דהא ילפינן מעולה דטעונה כלי אלא דאינה טעונה כלי שרת קאמר מיהו יש לדמות ללא צענין כלי יפה קאמר ולא פסלינן קרומית של קנה משום הקריבוהו נה לפתחן (מלאכי א) כדפריך גמרא בסוטה (דף קז): גבי כפיפה מנרית דהתם דרון הוא דדרך להציאו ככלי נאה אבל בשחיטה לא חיישינן אי נמי כפיפה מנרית מכווערת יותר מקרומית של קנה ורבינו אפרים היה מציא רחיה ממתן צפרק איסור מקומן (זבחים דף מו). שחיטתן צפון וקבול דמן ככלי שרת צפון ואילו שחיטתן ככלי שרת לא קמתי דקמתי גבי קבלה ואין זה רחיה דגבי קבלה נמי לא הזכיר אלא לאשמועינן דצעי שיהא גם הכלי צפון לאפוקי אם הכלי צדום והצמנה צפון והדם מקלח צפון תדע דצדקשים קלים דלא צעי צפון לא חש להזכיר קבלה ככלי שרת וצ"ל כל הזבחים שקבל דמן (שם טו).

דמתן קדשים קלים שחיטתן צפנים וקבול דמן ככלי שרת צפנים התם נמי אתא לאשמועינן דלריך שיהא הכלי צפנים לאפוקי אם רוב הכלי צחוף ומיעוטו צפנים ומקבל הדם צמיעוט שצפנים א"ע"ג שאין נפסל ציוצא^א: **המניח** קתני דיעבד. לאו לשנויי אליבא דאבי קאמי דהא

אבי נמי לא שרי דיעבד צלא חותך כזית אלא צא להקשות על דברי רבא שמדקדק מכלא דשרי אף לכתחלה אי נמי כל זמן שיכול לתקן על ידי חותך כזית בשר יש לו לתקן אבל אי ליתא לכזית קמן שרי: **המניח** קתני דיעבד. לא צעי למימר דמשמע דיעבד ולא לכתחלה דהא מסיק דשרי לכתחלה אלא קאמר דאף דיעבד משמע ווא"מ דלקמן (דף טו): גבי השוחט צמגל די וגבי השוחט אחד צעוף (לקמן דף טז). דייק השוחט דיעבד אין כו' וי"ל דאשחיטתן כשרה סמין התם דמשמע דיעבד אבל קשה דממתניתין דהמקנא

לאשתו (סוטה דף ג). ופ' חזית (שבת דף קמו). גבי הרוחץ צמי מערה דייק בגמרא דיעבד אין לכתחלה לא: [ועיין תוס' סוטה ב. ד"ה המקנא דיעבד]: **א"ל** מחבא. גרס ולא גרס מסיפא דהך דהמניח צפ"צ דמסכת ע"ז (דף טז). והיה דאין השומר היא צפ"ר ישמעאל (שם טז): **אין** השומר צריך בו'. משמע הכא דאין צריך למדינה ומדינה הים לריך שיאמר צפני נכתב וצפני נחתם הא צבותה מדינה לא צריך ומושני לא תימנה לא צבותה מדינה לא צריך אלא הא ממדינה למדינה צא"י לא צריך ופריך הא צבדיח קמתי לה המניח גט א"י אין צריך בו' ומשני אי מהיהא ה"א ה"מ דיעבד כו' והכי ה"א דיעבד הא ה"א צריך משמע לכתחלה כדמשמע הכא ובקוטרם פ"י שם דלכי פריך הא צבדיח קמתי לה וכיון דאשמועינן לה מדיוקא דרישא סיפא למאי איתרין דיעבד להכי איתרין סיפא לאשמועינן אפילו לכתחלה אבל לשון אי מהיהא לא משמע הכי וי"ל דהתם כיון שיכול לתקן דיעבד דקאמר צההוא פרקא (שם ה) שיעללו הימנה ויחזור ויתנו לה צפני שנים ויאמר צפני נכתב וצפני נחתם שייך למיתני אין צריך כלומר אין צריך לחזור וליטול אותו הימנה א"י התם ה"א ה"מ דיעבד לכתחלה צריך שיראה כתיבת הגט וחימיה ואם לא ראה ה"א אין צריך לחזור ולכתוב אלא יתן לה א"ע"פ שלא ראה קמ"ל לכתחלה נמי אין צריך לראות ועי"ל דהכא דייק משום דקאי ארישא דקמתי צפ"ר' ישמעאל (ע"ז דף טז). צעיר שכולה עובדי כוכבים אסור עד שיהא שם שומר דבר תני אין השומר צריך כו' משמע שצא לפרש דיוצא ונכנס שייך כשומר גמור והיינו כשומר דרישא: **אבל** בא ומצאו ששחטין חותך בשר ונותן לו. ואם תאמר כיון דרצח מדמה שחיטה ליינ נכח צא ומלאו לשמרי צלא חותך כזית בשר ונותן לו נמו צין נכח דשרי צמתינן צפ"ר' ישמעאל (ע"ז דף טז): צעובד כוכבים שנמלא צצד הצור כשאין לו מלוה עליו וי"ל כדפרישית לעיל כיון שיכול לצבר על ידי כזית בשר יש לו לצבר:

כרז הרי הוא כחלל. טומאות של מת הראיות לטמא כלי כגון מת והנוגע בו דהוי מיהא אב הטומאה אם נגע בהם מתכות נעשה כיוצא בו ואם נגע במת הוי אבי אבות [הטומאה] ואם צטמא מת נגע הוי אב אכל ראשון ושני אין מטמאין כלים והאי סכין נעשה אב. והאי חרב הרי הוא כחלל הכא

לא איתרין דכלאו הכי נמי מלי מטמא בשר דגברא הוי אב הטומאה וסכין ראשון וצבר שני אלא רבותא קאמר דאפילו ראשון הוי האי צבר: **דאיטמי צטרך**. דהוי האי גברא ראשון ולא מטמא הסכין שאין כלי מקבל טומאה אלא מאב הטומאה ללא מזינו צתורה דמקבל טומאה מראשון ושני אלא אוכל ומשקה כדכתיב (ויקרא יח) כל אשר צלבו יטמא וסמין ליה מכל האוכל אשר יאכל אוכלים ומשקים מיטמאים מאורי כלי חרס שהוא ראשון ועושה למה שצמבו שני ואין כלי מיטמא מאורי כלי חרס שאם היה כלי נמון צמבו ונטמא החילון השני טמור והכי מפרש צלהי: פירקין ה': קרומית של קנה. פשוטי כלי עץ ולא מקבלי טומאה: אבי מהדר לתרזי לכתחלה ודיעבד דמתניתין: ואפילו כוסי. מוסרין לו צהמה לכתחלה לשחוט דמזנה שהחזיק בה היא אבל ישראל יוצא ונכנס לא ימסור לו לשחוט דאע"ג דהחזיקו בה לעצמם לית מקפדין אם יאכלו: ישראל נבילות דלית להו לפני עור לא תתן מכשול (שם יט) אלא כמשמעו שלא יתן אבן צדרך עור להפילו: אלו מוסר לאכול דהא לעצמו וזיר בה והיינו דיעבד דמתניתין:

חון מחס"ו דאפילו דיעבד נמי לא. דהא אדיעבד קיימין: שמה יפה. לקמן [ג:] מפרש אמאי נקט לשון עמיד: אפילו לכתחלה. והכא קתני צבאחרי: רואין אותם ששחטו דיעבד: אמר רבא. והיכא דישראל יוצא ונכנס לא ימסור לכזית לכתחלה צתמיה: והא טגן. צפרק צתרא דמסכת ע"ז דאע"פ שישאל יוצא ונכנס מותר אלמא מסתפי עובד כוכבים דלמא אחי ישראל ולא נגע הכא נמי מסתפי השתא אחי וחזי ליה: מי קסני

מניה. אדם עובד כוכבים צתנוהו ויוצא ונכנס דמשמע לכתחלה: אין פשוטה. את היין: צריך שיהא יושב ומשמר כו'. רישא אסיפא לא תקפי דלא זו אף זו קתני כלומר לא צדיעבד דיוקא אלא אפילו לכתחלה: רב אשי אמר גרס: לפיכך. כי לא משכח היתר אכיל נבילות ומאחר שהסכין צדוקה ונתונה צידו שחיט שפיר דכל כחה דמלי למיכל הימירא לא אכיל אסורא וכי אין לו סכין צדוק לא טרח להדורי צתר סכין יפה אם זו פגומה:

נמאלת

לאשתו (סוטה דף ג). ופ' חזית (שבת דף קמו). גבי הרוחץ צמי מערה דייק בגמרא דיעבד אין לכתחלה לא: [ועיין תוס' סוטה ב. ד"ה המקנא דיעבד]: **א"ל** מחבא. גרס ולא גרס מסיפא דהך דהמניח צפ"צ דמסכת ע"ז (דף טז). והיה דאין השומר היא צפ"ר ישמעאל (שם טז): **אין** השומר צריך בו'. משמע הכא דאין צריך למדינה ומדינה הים לריך שיאמר צפני נכתב וצפני נחתם הא צבותה מדינה לא צריך ומושני לא תימנה לא צבותה מדינה לא צריך אלא הא ממדינה למדינה צא"י לא צריך ופריך הא צבדיח קמתי לה המניח גט א"י אין צריך בו' ומשני אי מהיהא ה"א ה"מ דיעבד כו' והכי ה"א דיעבד הא ה"א צריך משמע לכתחלה כדמשמע הכא ובקוטרם פ"י שם דלכי פריך הא צבדיח קמתי לה וכיון דאשמועינן לה מדיוקא דרישא סיפא למאי איתרין דיעבד להכי איתרין סיפא לאשמועינן אפילו לכתחלה אבל לשון אי מהיהא לא משמע הכי וי"ל דהתם כיון שיכול לתקן דיעבד דקאמר צההוא פרקא (שם ה) שיעללו הימנה ויחזור ויתנו לה צפני שנים ויאמר צפני נכתב וצפני נחתם שייך למיתני אין צריך כלומר אין צריך לחזור וליטול אותו הימנה א"י התם ה"א ה"מ דיעבד לכתחלה צריך שיראה כתיבת הגט וחימיה ואם לא ראה ה"א אין צריך לחזור ולכתוב אלא יתן לה א"ע"פ שלא ראה קמ"ל לכתחלה נמי אין צריך לראות ועי"ל דהכא דייק משום דקאי ארישא דקמתי צפ"ר' ישמעאל (ע"ז דף טז). צעיר שכולה עובדי כוכבים אסור עד שיהא שם שומר דבר תני אין השומר צריך כו' משמע שצא לפרש דיוצא ונכנס שייך כשומר גמור והיינו כשומר דרישא: **אבל** בא ומצאו ששחטין חותך בשר ונותן לו. ואם תאמר כיון דרצח מדמה שחיטה ליינ נכח צא ומלאו לשמרי צלא חותך כזית בשר ונותן לו נמו צין נכח דשרי צמתינן צפ"ר' ישמעאל (ע"ז דף טז): צעובד כוכבים שנמלא צצד הצור כשאין לו מלוה עליו וי"ל כדפרישית לעיל כיון שיכול לצבר על ידי כזית בשר יש לו לצבר:

א) שבת קא: מיר נג:
ב) פסחים יד: יט: עט.
ג) לקמן טו: וס נקמן.
ד) ע"ז סג. [פ"ש]. ד) שם
ה) [כ"ה]. משומה.
ו) וכן להקין. ו) לקמן ד.
ז) כ"ה: ככל טומאות.
ח) [דף כד:]. ט) כ"ה:
י) אכיל. ו) [פ"ח דמנחות
ה"ב]. ט) [פ"ח דמנחות].
ט) [וע"ש תוס' פסחים טו.
ד"ה חותך ומוס' זבחים טו.
ד"ה איהו].

מוסף רש"י

חרב הרי הוא כחלל. הקש חרב לחלל. מתכת שנגע במת הרי הוא אבי אבות הטומאה כמת עצמו, ושנגע צטמא מת הרי הוא אב הטומאה כמותו, גזירת הכתוב הוא צמכתא כלל טומאה מת ולא אכל שאר טומאות (פסחים יד): דכלי מתכת המיטמא צמת נעשה כיוצא בה שנגע בו (שם טז). קרומית. כלל של קנה (לקמן טז).